

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (11 - 15 Mart)**Türkiye**

- Sanayi üretim endeksi Ocak ayında arındırılmamış verilerle yıllık olarak %1.46 arttı. Takvim etkisinden arındırılmış verilerle yıllık artış %1.06 oldu. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim endeksi ise Ocak ayında Aralık ayına göre değişim göstermedi.
- Cari denge Ocak'ta beklentilerin altında 2.556 milyar açık verdi. Resmi rezervlerde Ocak'ta 6.207 milyar dolar net azalış gerçekleşti. Cari işlemler açığı 12 aylık kümülatif toplamda 37.5 milyar dolar seviyesine geriledi.
- İşsiz sayısı 2024 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre 85 bin kişi artarak 3 milyon 214 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0.2 puan artarak %9.1 seviyesinde gerçekleşti.
- 2023 yılı Şubat ayında 170.6 milyar TL açık veren merkezî yönetim bütçe dengesi, 2024 yılının Şubat ayında 153.8 milyar TL açık seviyesine geriledi. Faiz dışı denge 2023 yılının Şubat ayında 136.3 milyar TL açık verirken, 2024 yılı Şubat ayında 99 milyar TL açık verdi.
- Mart ayı Piyasa Katılımcıları Anketi'ne göre yılsonu enflasyon beklentisi Şubat'taki %42.96'dan %44.19'a yükselirken, yıl sonu cari açık beklentisi 34.6 milyar dolardan 33.3 milyar dolara geriledi. 2024 yılı büyüme beklentisi %3.3 ile değişmedi.
- TCMB, ilave sıkılaştırma ve TL mevduatın payını artırmaya yönelik yeni adımlar attı.

ABD

- ABD'de tüketici fiyat endeksi (TÜFE) Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %3.2 ile beklentilerin üzerinde arttı. Enerji ve gıda fiyatlarını içermeyen çekirdek enflasyon beklentilerin üzerinde aylık %0.4, yıllık bazda ise %3.8 arttı.
- ÜFE Şubat ayında bir önceki aya göre %0.6 ile beklentilerin üstünde artış gösterdi.
- Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi Mart ayında öncül verilere göre 76.5 seviyesine gerileyerek beklentilerin altında gerçekleşti.

Avrupa

- Almanya'da enflasyon enerji fiyatlarındaki gerilemenin desteğiyle Ocak'taki %2.9'dan Şubat'ta %2.5'e geriledi.

Asya

- Çin Merkez Bankası (PBoC), Kasım 2022'den bu yana ilk kez orta vadeli politika kredisi operasyonundan nakit çekerken beklentilere paralel olarak temel politika faizini değiştirmede ve yetkililer kur istikrarına öncelik vermeye devam etti. PBoC, bazı finans kuruluşlarına verdiği 387 milyar yuan (53.80 milyar \$) değerindeki bir yıl vadeli orta vadeli borç verme kolaylığı (MLF) kredilerinin oranını bir önceki operasyona göre değiştirmeyerek %2.50'de tuttuğunu açıkladı. Bu ay vadesi dolacak olan 481 milyar yuan değerindeki MLF kredileriyle birlikte, operasyon bankacılık sisteminden net 94 milyar yuan fon çekilmesiyle sonuçlandı.

Diğer

- Arjantin Merkez Bankası, gösterge faiz oranını sürpriz bir kararla %100'den %80'e indirdi.
- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, son Küresel Ekonomik Görünüm (GEO) raporunda 2024 küresel GSYH büyüme tahminini 0.3 puan artırarak %2.4'e yükseltti. Bu yukarı yönlü revizyon, Aralık raporunda %1.2 olan ABD büyüme tahminininin %2.1'e keskin bir şekilde revize edilmesinin yansıması oldu.

Ayrıntılar...

Yurt İçi

Cari işlemler dengesi Ocak ayında geçen yıla göre %75 gerileyerek 2.6 milyar dolar açık verdi.

ÖDEMELER DENGESİ BİLANÇOSU (Milyon Dolar)					
	Oca.24	Şubat 2022- Ocak 2023	Şubat 2023- Ocak 2024	Değişim (%)	OVP
I-Cari İşlemler Dengesi	-2,556	-52,640	-37,516	-29	-34,700
A-Dış Ticaret Dengesi	-4,448	-93,672	-78,612	--	-105,800
B-Hizmetler Dengesi	2,792	50,332	52,003	3	--
B1-Turizm	2,195	37,653	41,059	9	59,600
B2-Taşımacılık	995	19,089	16,820	-12	--
C-Birincil Gelir Dengesi	-856	-8,861	-11,681	32	--
D-İkincil Gelir Dengesi	-44	-439	774	--	--
II-Sermaye Hesabı	33	-49.0	-158.0	--	--
III-Finans Hesabı	-4,421	-28,920	-48,769	--	--
A-Doğrudan Yatırımlar	-661	-8,425	-5,140	-39	--
B-Portföy Yatırımları	-1,086	12,181	-8,944	--	--
C-Diğer Yatırımlar	3,533	-36,588	-35,792	-2	--
D-Rezerv Varlıklar	-6,207	3,912	1,107	--	--

Ocak ayında cari işlemler dengesi geçen yılın aynı dönemine göre %75 gerileyerek beklentilere paralel 2.55 milyar dolar açık verdi. Söz konusu düşüşte, dış ticaretin alt kalemlerindeki yıllık gerileme belirleyici oldu. Altın ithalatı yıllık bazda %79, enerji ithalatı %26, diğer mallar ithalatı %79 geriledi. Cari işlemler açığı 12 aylık kümülatif toplamda ise 45.4 milyar dolardan 37.5 milyar dolara geriledi.

Finansman hesabının alt kalemlerinde doğrudan ve portföy yatırımları kanalıyla sermaye girişi olurken, diğer yatırımlardan çıkış oldu. Rezerv varlıklar ise Mayıs

2023'ten sonra ilk defa azalış kaydetti. Böylece Ocak ayında cari açığın finansmanı ağırlıklı olarak rezerv varlıklardan karşılandı.

Doğrudan yatırımlardan 661 milyon dolar girişin olduğu Ocak ayında portföy yatırımları kanalıyla 1.1 milyar dolar sermaye girişi yaşandı. Söz konusu girişte, bankaların yurt dışı tahvil piyasasından borçlanmaları belirleyici oldu. Diğer yatırımlarda ise Haziran 2022'den sonra ilk defa sermaye çıkışı oldu. Yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıklarında 4.1 milyar dolar, yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatında da 1.7 milyar dolar artış kaydedildi. Ocak ayında yurt dışından sağlanan kredilerde bankalar 912 milyon dolar net kredi kullanımı gerçekleştirdi. Söz konusu ortamda net hata noksan kaleminde 1.9 milyar dolar döviz çıkışı oldu.

Şubat ayında merkezî yönetim bütçesi 153.8 milyar TL açık verdi.

Merkezî Yönetim Bütçesi (milyar TL)								
	Şubat			Ocak-Şubat			2024 Bütçe Hedefi	Gerçekleşen/ Hedef
	2023	2024	% Değişim	2023	2024	% Değişim		
Giderler	389.4	689.9	77.2	710.7	1,457.9	105.1	11,089.0	13.1
Faiz Hariç Giderler	355.2	635.1	78.8	655.1	1,282.0	95.7	9,835.0	13.0
Faiz Giderleri	34.2	54.8	60.2	55.6	175.9	216.5	1,254.0	14.0
Gelirler	218.8	536.1	145.0	507.9	1,153.4	127.1	8,437.1	13.7
Vergi Gelirleri	179.6	406.3	126.2	432.4	923.5	113.6	7,407.7	12.5
Diğer Gelirler	39.2	129.8	231.1	75.5	229.9	204.5	1,029.4	22.3
Bütçe Dengesi	-170.6	-153.8	9.8	-202.8	-304.5	-50.2	-2,651.9	11.5
Faiz Dışı Denge	-136.3	-99.0	-27.4	-147.2	-128.6	12.7	-1,397.9	9.2

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

*Rakamlar yukarı yuvarlanmıştır.

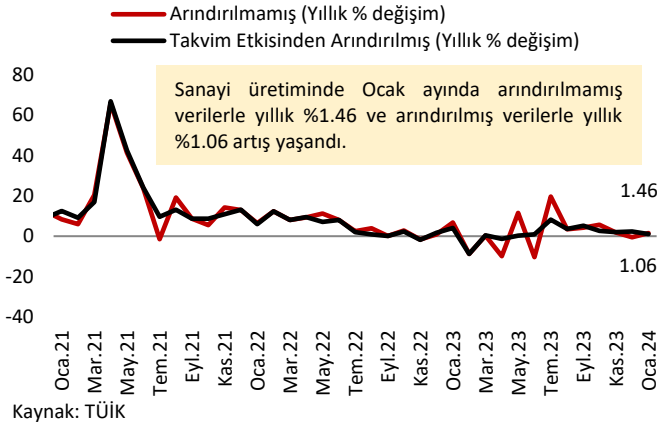
**Ek bütçe ödenek rakamları dâhildir.

2023 yılı Şubat ayında 170.6 milyar TL açık veren merkezî yönetim bütçe dengesi, 2024 yılının Şubat ayında 153.8 milyar TL açık seviyesine geriledi. Faiz dışı denge 2023 yılının Şubat ayında 136.3 milyar TL açık verirken, 2024 yılı Şubat ayında 99 milyar TL açık verdi.

Şubat ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %145 artarak 536.1 milyar TL olurken, bütçe giderleri %77.2 artarak 689.9 milyar TL oldu.

2024 yılı için OVP’de bütçe açığı/GSYH’nin %6.4 seviyesinde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Yıl içinde deprem bölgesine yönelik devam edecek harcamalar ve Mart ayında gerçekleşecek yerel seçimlerin etkisiyle harcamaların tekrar arttığını görebiliriz. Bunun yanı sıra, TCMB’nin faiz artırımları dolayısıyla Hazine’nin borçlanma maliyetinin artarak devam edecek olması, faiz giderleri üzerinde baskı yaratacaktır.

Sanayi üretim endeksi Ocak ayında yatay seyretti.

2024 yılı Ocak ayı itibariyle referans yıl, 2021 yılı (2021=100) olarak güncellendi. Daha önce 2015 yılı referans yıl (2015=100) olarak kullanılıyordu. Güncelleme, sanayi üretiminde yıllık ve aylık olarak belirgin bir fark yaratmadı.

Sanayi üretim endeksine etkisi olumlu olan değişkenler:

- Kapasite kullanım oranı ve tüketici güveni geçen yılın Ocak ayına kıyasla iyileşme gösterdi.

-İhracatta yıllık artış yaşanması Ocak ayında dış talebin desteğiyle yavaşlamanın

göre sınırlı kaldığını gösterdi.

-Dayanıklı tüketim malı imalatında yıllık olarak yaşanan artış iç talebin Ocak ayında Aralık ayına kıyasla iyileşme kaydettiğine işaret etti.

Sanayi üretim endeksine etkisi olumsuz olan değişkenler:

- Türkiye elektrik enerjisi ithalatı Ocak ayında aylık %77 azalış ile verinin açıklanmaya başladığı 2016 yılı Ocak ayından bu yana en sert düşüşünü gösterdi.

- İmalat PMI, Ocak ayında 49.2 açıklanarak üst üste 7.ayda 50 kritik değerinin altında kalmaya devam etti.

- Ara malı ithalatında Ocak ayında yıllık %28’in üzerinde azalış yaşandı.

Önümüzdeki dönemde, kapasite kullanım oranı ve imalat PMI’daki toparlanma Şubat’ta sanayi üretim endeksindeki artışı destekliyor. İmalat PMI’nın Şubatta 50.2’ye yükselerek son 8 ayda ilk kez faaliyet koşullarında iyileşmeye işaret etmesi sanayi üretimi açısından olumlu görünüyor. Mart ayında ise, TCMB’nin sıkı para politikası duruşunu destekleyici ilave sıkılaştırma adımları atmış olmasının etkisiyle yurtiçi talebin kısıllanması sanayi üretimi açısından olumsuz görünüyor.

TCMB Mart ayı Piyasa Katılımcıları Anketi açıklandı.

	Şubat ayı anket dönemi	Mart ayı anket dönemi
Dolar/TL (cari yıl sonu)	40.02	40.53
TÜFE (cari yıl sonu, %)	42.96	44.19
TÜFE (12 ay sonrası, %)	37.78	36.7
TÜFE (24 ay sonrası, %)	23.05	22.67
Büyüme (2024, %)	3.3	3.3
Cari Denge (2024, milyar \$)	-34.6	-33.3

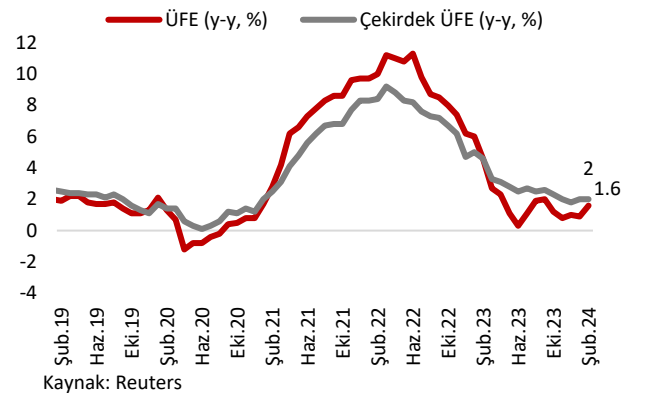
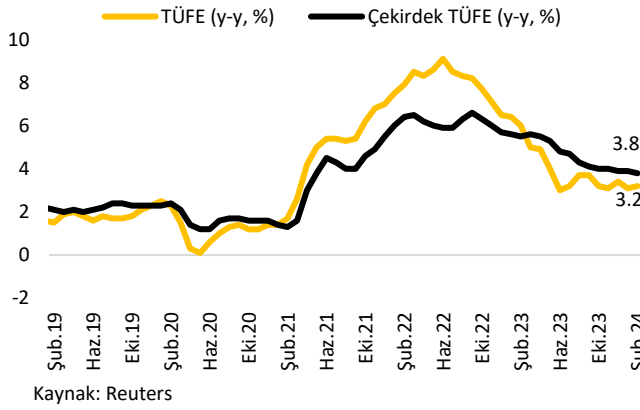
TCMB, ilave sıkılaştırma ve TL mevduatın payını artırmaya yönelik yeni adımlar attı.

TCMB, kredi kartlarından yapılan nakit avans işlemleri ve kredili mevduat hesaplarında uygulanacak aylık azami akdi faiz oranını %4.42'den %5'e çıkardı.

TCMB'nin bankalara gönderdiği uygulama talimatı ile gerçek ve tüzel kişiler için uygulanan TL payı hedefleri de güncellendi. Buna göre, bankaların tüzel kişi TL payı için aylık artış hedefi getirildi. Ayrıca, bankaların TL payı seviyelerine göre farklı olarak belirlenmiş olan gerçek kişi TL payı aylık artış hedefleri güncellendi ve hedeflerin sağlanamaması halinde uygulanacak komisyon oranı artırıldı.

Yurt dışı

ABD'de TÜFE ve ÜFE Şubat'ta beklentilerin üzerinde arttı.

ABD'de Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Şubat'ta beklentilerin üzerinde aylık bazda %0.4, yıllık bazda %3.2 arttı. Beklentiler enflasyonun %3.1 olacağı yönündeydi. Çekirdek enflasyon aylık bazda %0.4 arttı. Yıllık bazda ise %3.7 olan beklentilerin üzerinde %3.8 arttı.

Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) Şubat ayında bir önceki aya göre %0.6 artarak %0.3 artış beklentisinin üstünde gerçekleşti. ÜFE yıllık bazda ise %1.1 artış beklentisinin üstünde %1.6 arttı. Çekirdek ÜFE aylık bazda %0.2 artış beklentilerinin üzerinde %0.3 artış gösterirken; yıllık bazda ise %1.9 olan beklentilerin üstünde %2 arttı.

Beklentilerin üzerinde gelen enflasyon verileri, Fed'in faiz indirimleri konusunda temkinli duruşunu teyit etti.

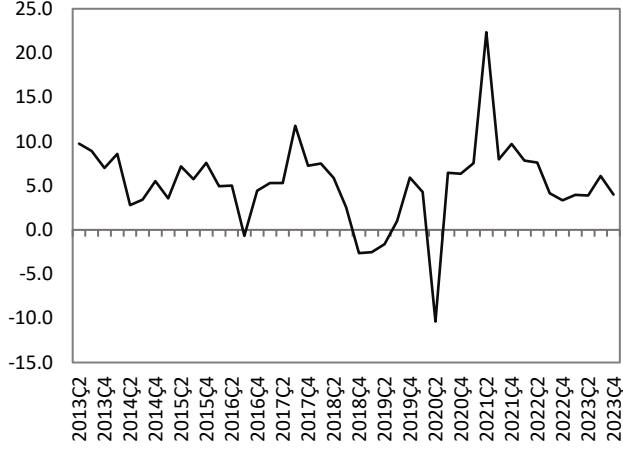
Haftalık Veri Takvimi (18 - 22 Mart 2024)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
18.03.2024	Türkiye	Konut Fiyat Endeksi (Ocak, y-y)	%75.5	--
	Euro Bölgesi	TÜFE (Şubat, y-y)	%2.8	%2.6 (Açıklandı)
		Çekirdek TÜFE (Şubat, y-y)	%3.3	%3.1 (Açıklandı)
		Dış Ticaret Dengesi (Ocak)	16.8 milyar €	11.4 milyar € (Açıklandı)
19.03.2024	Japonya	Makine Siparişleri (Ocak, y-y)	-%0.7	-%10.9 (Açıklandı)
	ABD	İnşaat İzinleri (Şubat, öncül)	1.489 milyon adet	1.5 milyon adet
		Konut Başlangıçları (Şubat, a-a)	-%14.8	--
	Euro Bölgesi	ZEW Endeksi (Mart)	25	--
20.03.2024	Almanya	ZEW Endeksi (Mart)	19.9	20.1
	Japonya	BoJ Toplantısı ve Faiz Kararı	-%0.1	%0
	Türkiye	Sanayi Üretim Endeksi (Ocak, y-y)	-%1	--
		Tüketici Güven Endeksi (Mart)	79.3	--
21.03.2024	ABD	Merkezî Yönetim Borç Stoku (Şubat)	--	--
		Fed Toplantısı ve Faiz Kararı	%5.5	%5.5
	Euro Bölgesi	Fed Ekonomik Projeksiyonları	--	--
	Türkiye	Tüketici Güven Endeksi (Mart, öncül)	-15.5	-14.7
22.03.2024	Almanya	ÜFE (Şubat, y-y)	-%4.4	-%3.8
	İtalya	Sanayi Üretim Endeksi (Ocak, y-y)	-%2.1	--
	İngiltere	TÜFE (Şubat, y-y)	%4	%3.6
		Çekirdek TÜFE (Şubat, y-y)	%5.1	%4.6
23.03.2024	Türkiye	TCMB Toplantısı ve Faiz Kararı	%45	%45
	ABD	Haftalık İşsizlik Maaş Başvuruları	209 bin kişi	--
		Philadelphia Fed İmalat Endeksi (Mart)	5.2	-2.5
	Euro Bölgesi	İmalat PMI (Mart, öncül)	52.2	51.7
Hizmet PMI (Mart, öncül)		52.3	52	
Öncül Göstergeler Endeksi (Şubat, a-a)		-%0.4	-%0.2	
İkinci El Konut Satışları (Şubat, a-a)		%3.1	--	
Almanya	İmalat PMI (Mart, öncül)	46.5	47	
	Hizmet PMI (Mart, öncül)	50.2	50.5	
	İmalat PMI (Mart, öncül)	42.5	43.3	
	Hizmet PMI (Mart, öncül)	48.3	48.8	
Fransa	İmalat PMI (Mart, öncül)	47.1	47.5	
	Hizmet PMI (Mart, öncül)	48.4	48.6	
İngiltere	İmalat PMI (Mart, öncül)	47.5	47.8	
	Hizmet PMI (Mart, öncül)	53.8	54	
Japonya	BoE Toplantısı ve Faiz Kararı	%5.25	%5.25	
	Dış Ticaret Dengesi (Şubat)	-1758.3 milyar ¥	-810.2 milyar ¥	
	İmalat PMI (Mart, öncül)	47.2	--	
	Hizmet PMI (Mart, öncül)	52.9	--	
24.03.2024	Türkiye	Reel Kesim Güven Endeksi (Mart)	101.5	--
		İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (Mart)	%76.4	--
	Almanya	IFO İş Dünyası Güven Endeksi (Mart)	85.5	85.9
	İngiltere	Tüketici Güven Endeksi (Mart)	-21	--
Perakende Satışlar (Şubat, y-y)		%0.7	-%0.8	
Japonya	TÜFE (Şubat, y-y)	%2.2	--	

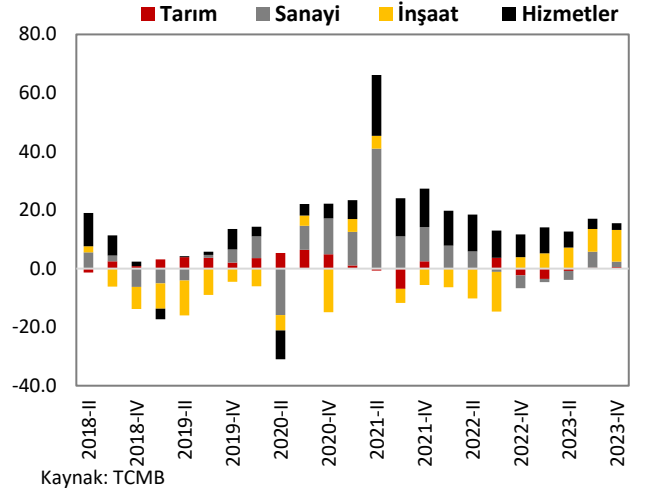
TÜRKİYE

Türkiye Büyüme Oranı

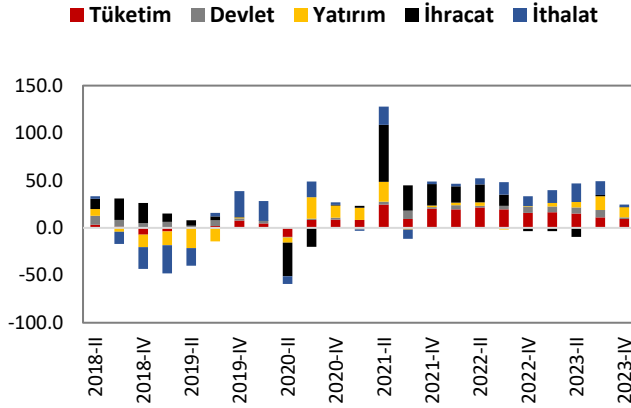
Reel GSYH (y-y, %)

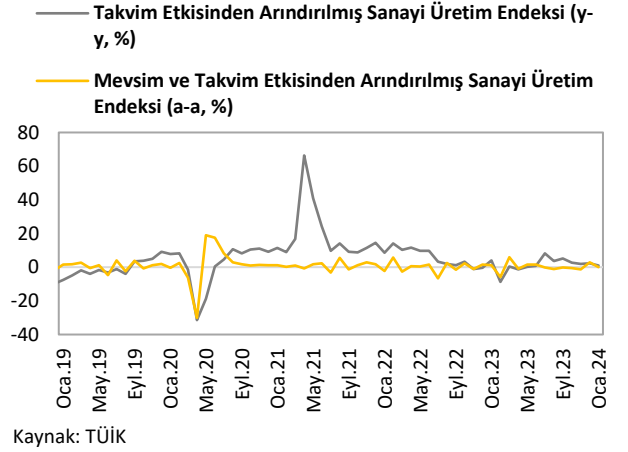
Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

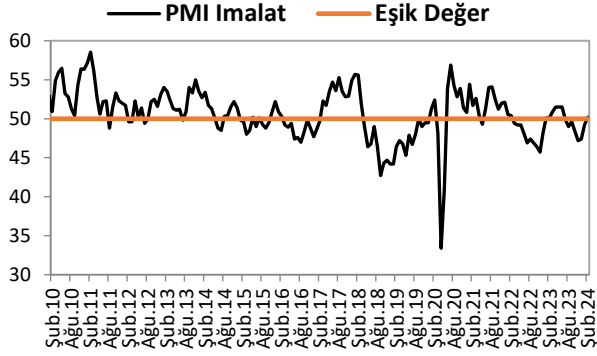
Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

Sanayi Üretim Endeksi

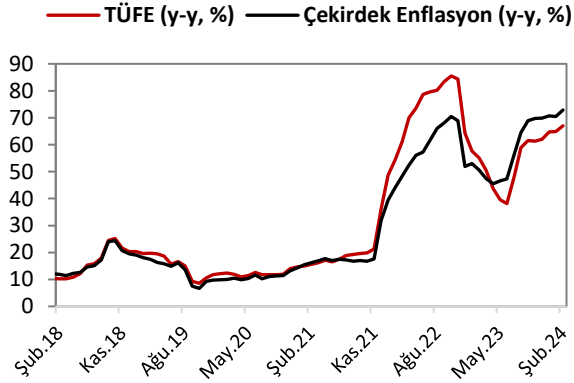

İmalat PMI

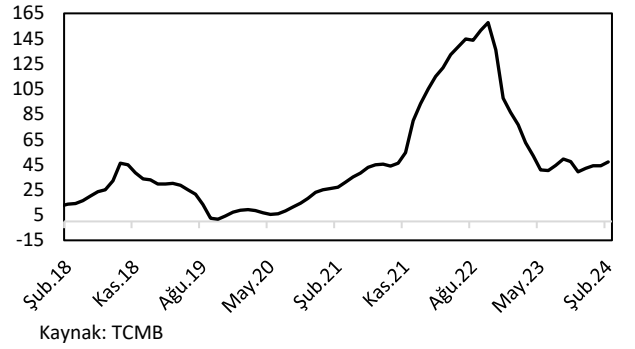
ENFLASYON GÖSTERGELERİ

TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

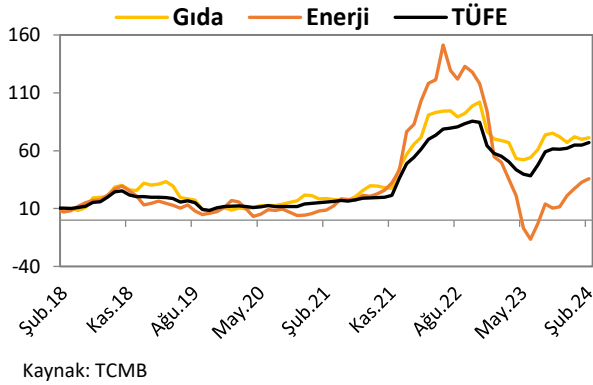

Yİ-ÜFE

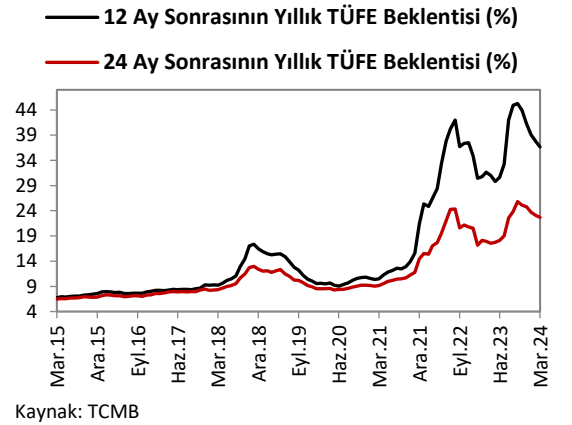
Yİ-ÜFE (y-y, %)

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

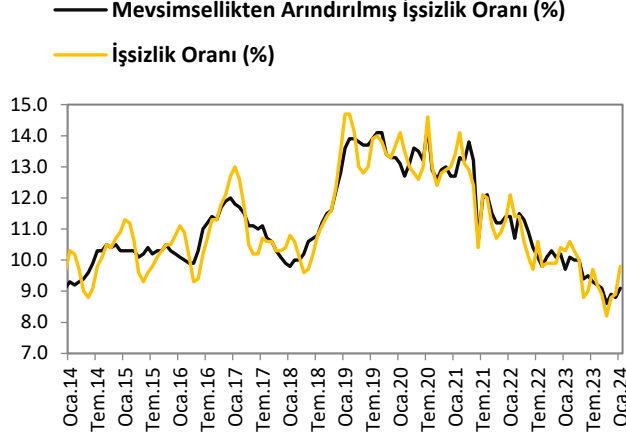

Enflasyon Beklentileri

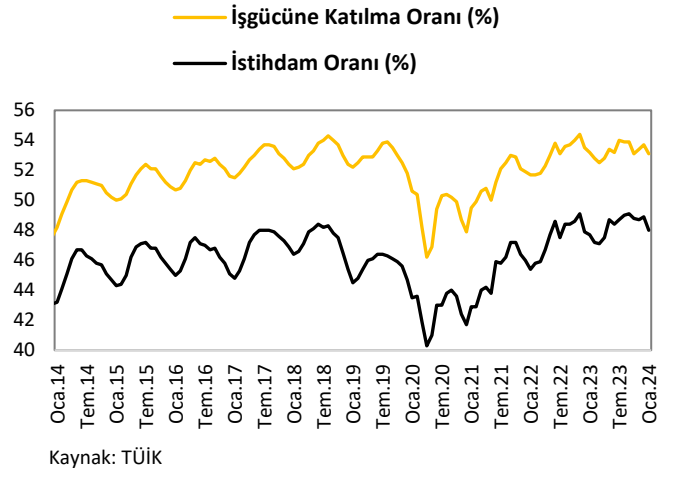

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

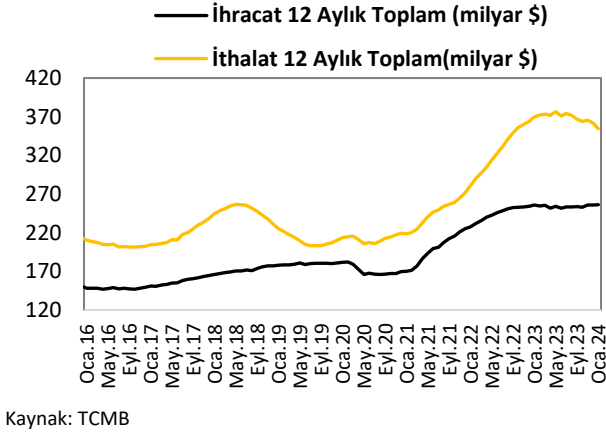

İşgücüne Katılım Oranı

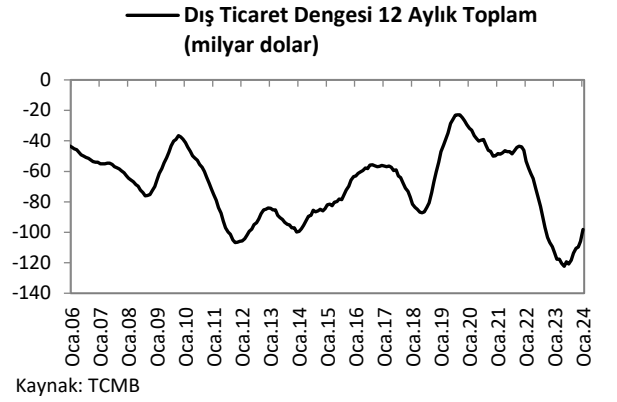

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

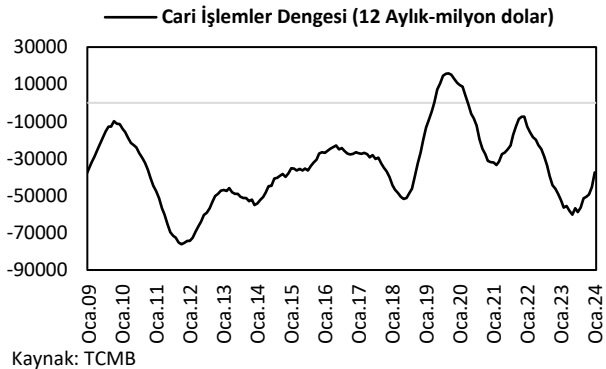
İthalat-İhracat

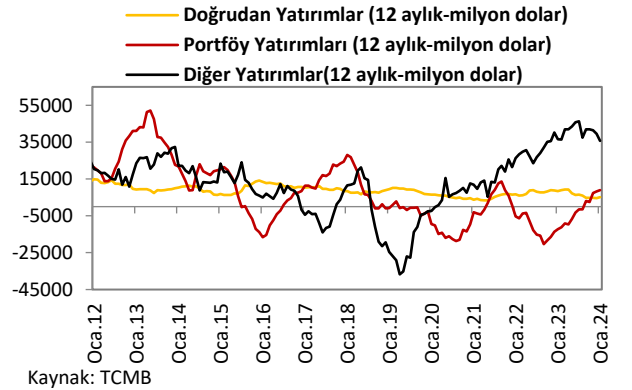
Dış Ticaret Dengesi

Cari İşlemler Dengesi

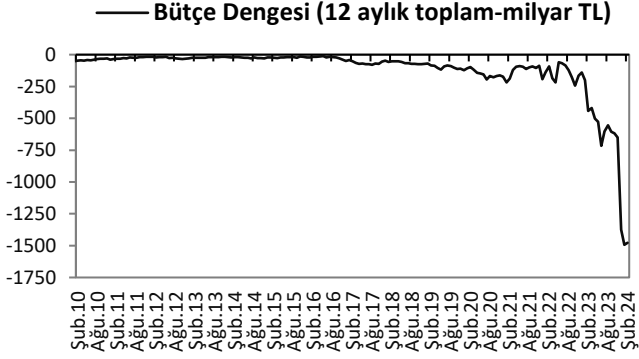

Sermaye ve Finans Hesabı

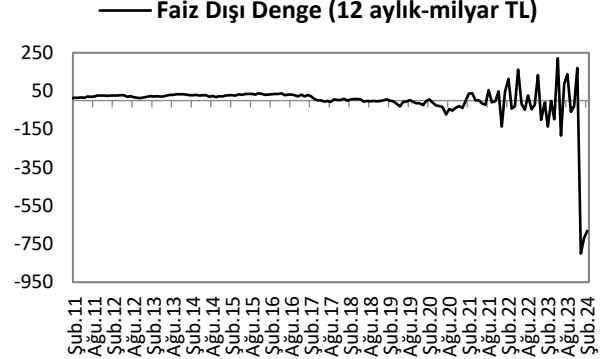

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

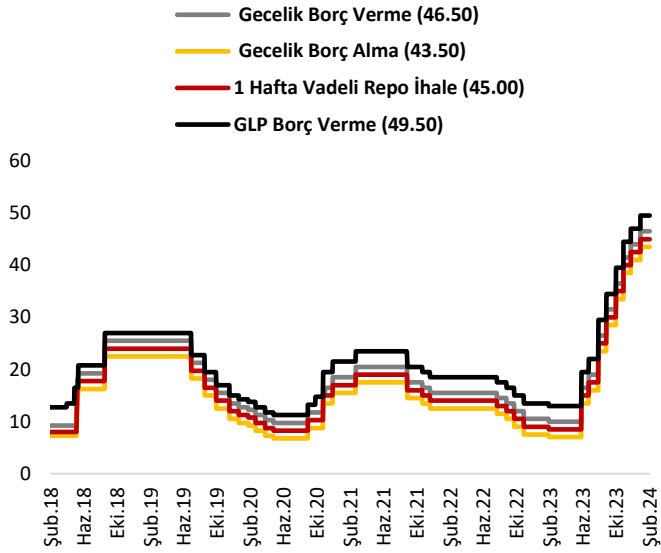
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%) (mevsim etkisinden arındırılmış)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2021	7,248,789	11.0	12.0	17.5	76.6
2022	15,006,574	5.6	10.5	5.7	77.1
2023	26,276,307	4.5	9.1 (Ocak 2024)	1.1 (Ocak 2024)	76.2 (Ocak 2024)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2022	64.27	51.93	97.72		
2023	64.77	70.64	44.22		
2024 (Şubat)	67.07	72.89	47.29		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2022	3,131,103	8,218,173	8,448,655	313,343	82,904
2023	4,757,514	13,615,988	14,018,354	408,898	92,829
Son Yayınlanan (08.03.2024)	5,241,265	14,124,904	14,742,430	444,370	77,785
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo		
2022	7.50	10.50	9.00		
2023	41.00	44.00	42.50		
Son Yayınlanan (18.03.2024)	43.50	46.50	45.00		
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2022	-48.7	363.7	254.2	-109.5	
2023	-45.4	307.7	246.4	-86.8	
Son Yayınlanan	-2.6 (Ocak 2024)	26.3 (Ocak 2024)	20.0 (Ocak 2024)	-6.2 (Ocak 2024)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2021	1,321.2	1,426.6	1,489.2		
2022	1,905.3	2,128.9	2,523.1		
Son Yayınlanan	3,366.5 (Ocak 2024)	3,598.7 (Ocak 2024)	5,026.9 (2023-III)		
Kamu Maliyesi (Milyon TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2022 (Şubat)	200.8	270.6	69.7	113.4	
2023 (Şubat)	218.8	389.4	-170.6	-136.3	
2024 (Şubat)	689.9	536.1	-153.8	-99.0	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	5.2 (2023)	30.5 (2023-III)	-4.1 (2023)		